Více lokálních potravin do škol, nemocnic a domovů seniorů. Stát, instituce a dodavatelé připravují společný postup

Druhý kulatý stůl projektu Z pole na talíř spojil zástupce státu, veřejných institucí, zemědělců, potravinářů, obchodu a odborné veřejnosti. Společně jednali o praktických podmínkách pro zvýšení podílu kvalitních českých a regionálních potravin ve veřejném stravování. Setkání se uskutečnilo v rámci celodenního Odborného semináře pro institucionální stravování.

Praha, 12. listopadu 2026 – Jak zajistit, aby se do nemocničních kuchyní, škol a sociálních zařízení dostávalo více kvalitních potravin od českých zemědělců a výrobců? Právě této otázce se věnoval druhý kulatý stůl projektu Z pole na talíř, který navázal na vládní záměr posílit využívání lokálních potravin v institucionálním stravování.

Na odborné přípravě spolupracují zástupci ministerstva zemědělství, ministerstva pro místní rozvoj, České zemědělské univerzity v Praze, Svazu obchodu a cestovního ruchu, iniciativy České pole a dalších partnerů. Ve Fakultní nemocnici Motol a Homolka se sešli, aby společně hledali praktická řešení pro nákup lokálních potravin.

Od vládního záměru ke konkrétním nákupům

Vláda České republiky v červnu 2026 schválila materiál zaměřený na uplatnění lokálních potravin v institucionálním stravování. Jeho cílem je vytvořit podmínky pro systematické zvyšování podílu domácích a regionálních potravin při respektování pravidel veřejného zadávání.

„Chceme, aby se kvalitní české a regionální potraviny staly běžnou součástí stravování ve školách, nemocnicích a dalších veřejných institucích. Vláda proto stanovila jasný směr. Do konce roku 2028 by měla státní správa a samospráva vynakládat nejméně 65 % prostředků určených na nákup potravin na produkty domácího a regionálního původu. Nyní je naším úkolem vytvořit funkční systém, který institucím umožní tyto potraviny jednoduše identifikovat, transparentně nakupovat a evidovat jejich původ. Společně s odborníky a partnery proto připravujeme konkrétní metodiku a nákupní postupy. Naším cílem je, aby podpora českých zemědělců a potravinářů fungovala v každodenní praxi, nejen na papíře.“ uvedl **Martin Šebestyán, ministr zemědělství.**

Spolupráce napříč celým dodavatelským řetězcem

Projekt Z pole na talíř propojuje zemědělce, výrobce potravin, distributory, veřejné instituce a odborníky na stravování. Vedle původu surovin se zaměřuje také na jejich dostupnost, kvalitu, logistiku a praktickou využitelnost ve velkokapacitních kuchyních.

„Pro veřejné zadavatele musí být nové postupy srozumitelné, administrativně zvládnutelné a v souladu se zákonem. Zároveň potřebujeme zajistit skutečnou hospodářskou soutěž a férové podmínky pro dodavatele. Naším úkolem je najít řešení, které bude fungovat v každodenní praxi škol, nemocnic i dalších institucí,“ uvedl **Tomáš Prouza, prezident Svazu obchodu a cestovního ruchu ČR.**

Rozhodující bude jednoduchý a použitelný systém

Účastníci druhého kulatého stolu **Z pole na talíř** se zaměřili zejména na **přípravu praktického návodu pro veřejné zadavatele, vzorové zadávací dokumentace a kvalitativních kritérií pro vybrané potravinové komodity.** Cílem je usnadnit institucím nákupy kvalitních potravin a zároveň vytvořit předvídatelné podmínky pro dodavatele.

Dalším krokem projektu Z pole na talíř bude dopracování metodických podkladů a vyhodnocení podmínek pro jejich praktické využití. Součástí další práce bude také posouzení možností elektronických katalogů, dynamických nákupních systémů a podmínek pro pilotní ověření navržených postupů.

*„Když jsme před několika lety zakládali iniciativu České pole, měli jsme jednoduchou ambici: vracet české suroviny do profesionální gastronomie a vytvářet pro české zemědělce a producenty skutečný, dlouhodobý odbyt. Projekt **Z pole na talíř** je přirozeným pokračováním této práce. Chceme, aby kvalitní české potraviny našly své místo také v kuchyních škol, nemocnic a domovů seniorů. Máme zkušenosti s českými producenty, kvalitou surovin i jejich profesionální distribucí. Ty nyní nabízíme společnému úsilí státu, odborníků a veřejných institucí. Protože nám není jedno, co jíme a odkud potraviny na našich talířích pocházejí,“* uvedl **Jiří Nehasil generální ředitel makro ČR, zakladatel iniciativy České pole.**

Velký trh a příležitost pro české zemědělce

Institucionální stravování představuje významnou a stabilní součást českého potravinového trhu. Jeho rozsah ukazují údaje z oficiálních statistických ročenek:

- **Téměř 1,6 milionu dětí a studentů** bylo ve školním roce 2024/2025 zapsáno ke školnímu stravování. Podle Ministerstva školství fungovalo v České republice **8 870 zařízení školního stravování**.
- **Více než 82 tisíc klientů** žilo ke konci roku 2025 v pobytových sociálních službách. Podle statistické ročenky Ministerstva práce a sociálních věcí šlo o **82 664 klientů v 1 753 zařízeních**.
- **Více než 10 600 školních a pobytových sociálních zařízení** tak představuje rozsáhlou síť pravidelné poptávky po potravinách. A to ještě bez započtení nemocnic a dalších institucionálních provozů.

Pro české zemědělce a potravináře jde o příležitost získat stabilnější odběratele a plánovat výrobu s větší jistotou. Instituce zároveň mohou získat přístup ke kvalitním, dohledatelným surovinám a posílit spolupráci s domácími dodavateli.
Význam změny lze ukázat i na jednoduchém ekonomickém příkladu: **pokud instituce ročně nakupují potraviny za deset miliard korun, zvýšení podílu lokálních potravin o deset procentních bodů představuje potenciální přesun jedné miliardy korun ročně směrem k lokální produkci.** Jde o modelový výpočet, nikoli o již dosažený výsledek nebo odhad současného podílu českých potravin.

Poznámka pro redakce – zdroje a metodika
Školní stravování: MŠMT, statistika školního stravování, školní rok 2024/2025. Údaj 1 597 474 představuje evidované dětské strávníky, nikoli počet denně vydaných obědů. Evidováno 8 870 zařízení.
Pobytové sociální služby: MPSV, statistická ročenka 2025, stav k 31. prosinci 2025. Evidováno 82 664 klientů v 1 753 pobytových zařízeních.
Počet zařízení: Součet 8 870 a 1 753 činí 10 623. Jde o součet dvou statistických kategorií, nikoli o počet samostatných kuchyní.
Ekonomický příklad: Zvýšení podílu lokálních potravin o deset procentních bodů při ročních nákupech za 10 miliard Kč odpovídá jedné miliardě Kč. Výpočet předpokládá nezměněný objem nákupů a nevyjadřuje skutečný dosavadní ani budoucí podíl lokálních potravin

***

Kulatý stůl pod názvem "Z pole na talíř: kvalita veřejného stravování v Česku" navazuje na meziresortní iniciativy Ministerstva zdravotnictví ČR v oblasti prevence a kvality výživy, které vznikají v rámci strategie Zdraví 2030 a rozšiřuje je o praktickou zkušenost z gastronomie, iniciativy České pole, dodavatelského řetězce a veřejného stravování. Zatímco na úrovni státu vznikají strategické rámce, jejich skutečný dopad závisí na tom, zda se dokážou propsat do každodenní praxe. Cílem této platformy je proto propojit veřejnou správu, odbornou sféru a trh tak, aby se systémová opatření proměnila ve funkční řešení, která budou dlouhodobě zvyšovat kvalitu institucionálního stravování v České republice.

Kontakt pro média:

Nikola Formanová
makro ČR
e-mail: nikola.formanova@makro.cz

Marek Otava
Ministerstvo zemědělství
e-mail: Marek.Otava@mze.gov.cz

Šárka Mrázová
Svaz obchodu a cestovního ruchu České republiky
e-mail: mrazova@socr.cz